

SAYIŞTAY KARARLARI

- Genel Kurul Kararları
- Temyiz Kurulu Kararları

GENEL KURUL KARARI

Tarih : 24.07.2008
No : 5225/1

Savunma Sanayii Destekleme Fonunun Sayıştay denetimine tabi olup olmadığı hususundaki tereddütle ilgili olarak 4. Dairece verilen 17.6.2008 tarihli ve 2008-37/39446 sayılı karar okunarak,

Gereği görüşüldü:

1) Tereddüt konusunda yazılan müzekkerede belirtilmemesine rağmen, Daire kararında Savunma Sanayii Müsteşarlığının 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve Sayıştay denetimine tabi olup olmadığı hususu irdelendiğinden, öncelikle bunun üzerinde durulmuştur.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 2'nci maddesinde, bu Kanunun, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerden oluşan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrolünü kapsadığı belirlenmiştir.

Anılan Kanunun 3'üncü maddesinin (b) fıkrasında da, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tanımının, bu Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerini ifade ettiği hükmü yer almış ve yine söz konusu 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde de Savunma Sanayii Müsteşarlığına yer verilmiştir.

Diğer taraftan, anılan 5018 sayılı Kanunun 81'inci maddesinin (c) bendindeki, bu Kanun kapsamındaki kamu idarelerine ilişkin olarak, diğer kanunlarla 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu, 6245 sayılı Harcırah Kanunu ve 832 sayılı Sayıştay Kanununa tâbi olunmadığına dair istisna veya muafiyet getiren hükümlerin yürürlükten kaldırıldığı yönündeki açık hükümle; Savunma Sanayii Müsteşarlığı kurulması hakkındaki 7.11.1985 tarihli ve 3238 sayılı Kanunun 11'inci maddesinde yer alan, bu Kanunla yapılması öngörülen iş ve işlemlerde 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu ile 832 sayılı Sayıştay Kanunu hükümlerinin uygulanmayacağı yönündeki hüküm yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu itibarla, anılan 5018 sayılı Kanunun 2 ve 3'üncü maddeleriyle 81'inci maddesinin (c) bendinde yer alan hükümlerle Savunma Sanayii Müsteşarlığının bu Kanun hükümlerine tabi olduğu ve aynı Kanunun 68'inci maddesi hükmüyle de anılan Müsteşarlığın Sayıştay denetimine tabi olduğu herhangi bir tereddüde yer bırakmayacak şekilde açık olarak düzenlendiğinden, bu hususun ayrıca Genel Kurulca görüşülerek karara bağlanmasına lüzum ve mahal bulunmadığına çoğunlukla karar verildi.

2) Müzekkerede belirtilen tereddüt konusu, 5018 sayılı Kanun hükümleri muvacehesinde Savunma Sanayii Destekleme Fonunun Sayıştay denetimine tabi olup olmadığıdır.

Anayasanın 160 ve 165'inci maddeleri birlikte irdelendiğinde, Devletin bütün gelir, gider ve mallarının denetimi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kontrolünde Anayasal güvence altına alınmış olmaktadır. Herhangi bir kamu kaynağının bu iki maddede belirtilen denetim dışında kalması düşünülemez. Bu bağlamda, 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 160'ncı maddesinde, Sayıştayın, merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idarelerinin bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamakla görevli olduğu açıkça belirtilmiştir.

Merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ise, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamındadır. Zira, anılan Kanunun “Kapsam” başlıklı 2'nci maddesinin birinci fıkrasında, bu Kanunun, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerden oluşan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrolünü kapsadığı hükmüne yer verilmiştir. Anılan 2'nci maddenin ikinci fıkrasında da, Avrupa Birliği fonları ile yurt içi ve yurt dışından kamu idarelerine sağlanan kaynakların kullanımı ve kontrolünün de uluslararası anlaşmaların hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanun hükümlerine tabi olduğu belirlenmiştir.

Anılan 5018 sayılı Kanunun “Tanımlar” başlıklı 3'üncü maddesinde de, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, bu Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerini ifade ettiği tespit edilmiş ve Kanuna ekli (II) sayılı cetvelin (B) bölümünün ilk sırasında da, Savunma Sanayii Müsteşarlığı zikredilmiştir.

Öte yandan, belirtilen 3'üncü maddede, kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay ve benzeri gelirler, faiz, zam ve

ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirler kamu geliri olarak tanımlanmış; kamu gideri olarak da, kanunlarına dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, mali ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderler sayılmıştır. Görüldüğü üzere, kamu kurumlarının hemen hiçbir geliri ve gideri bu Kanun kapsamı dışında bırakılmamıştır.

Diğer taraftan, 832 sayılı Sayıştay Kanununun 28’inci maddesinde, Sayıştayın, kamu idareleri tarafından fon şeklinde kurulan kurum ve teşebbüslerin bütün gelir, gider ve mallarıyla nakit, tahvil, senet gibi kıymetlerinin alınıp verilmesini, saklanma ve kullanılmasını denetleyeceği ve sorumluların hesap ve işlemlerini yargılayarak kesin hükme bağlayacağı hüküm altına alınmıştır.

Tereddüte konu olan Savunma Sanayii Destekleme Fonu ise, Savunma Sanayii Müsteşarlığı kurulmasına ilişkin 7.11.1985 tarihli ve 3238 sayılı Kanunun 12’nci maddesi hükmü uyarınca, bu Kanunun amacının gerçekleştirilebilmesi için anılan Müsteşarlık emrinde kurulmuş ve aynı maddede Fonun kaynakları da belirtilmiştir. Fonun kaynaklarını, çeşitli şekillerde bütçeden ayrılan ödeneklerle Türk Silahlı Kuvvetlerini güçlendirmek amacıyla kurulan vakıflardan ve kanunla kurulan fonlardan Fona yapılacak transferler, çeşitli kanunlarla ayrılan paylar, Fonun malvarlığından elde edilecek gelirler ile bağış ve yardımlar teşkil etmektedir. Dolayısıyla, Müsteşarlık emrinde kurulan Fonun kaynaklarının kamu kaynağı ve 5018 sayılı Kanunun 2’nci maddesinde belirtilen kamu kurumlarına sağlanan yurt içi ve yurt dışı kaynak olduğu açıktır.

Bunun yanı sıra, 3238 sayılı Kanunun “Uygulanmayacak hükümler ve öncelik” başlıklı 11’inci maddesinin birinci fıkrasında, bu Kanunla yapılması öngörülen iş ve işlemlerde 832 sayılı Sayıştay Kanunu hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmişse de, bu ibare, 5018 sayılı Kanunun 81’inci maddesinin (c) bendinde yer alan, bu Kanun kapsamındaki kamu idarelerine ilişkin olarak 832 sayılı Sayıştay Kanununa tabi olunmadığına dair istisna ve muafiyet getiren hükümlerin yürürlükten kaldırıldığı yönündeki hüküm gereğince yürürlükten kalkmıştır.

5018 sayılı Kanunun 81'inci maddesinin (c) bendi hükmü uyarınca 3238 sayılı Kanunun 11'inci maddesindeki söz konusu hükmün, Müsteşarlık açısından yürürlükten kalktığını, ancak Savunma Sanayii Destekleme Fonu açısından devam ettiğini söylemek imkânsızdır. Zira, anılan 11'inci maddede, *"bu Kanunla yapılması öngörülen iş ve işlemlerde"* ibaresi mevcuttur. Bilindiği üzere, anılan Fonun kurulması, amacı, kaynakları ve Fonun kaynaklarıyla yapılacak alımlar gibi Savunma Sanayii Destekleme Fonuyla ilgili iş ve işlemler de, 3238 sayılı Kanun hükümleri arasında yer almaktadır.

Ayrıca, 5018 sayılı Kanunun 2'nci maddesinin ikinci fıkrasındaki, yurt içi ve yurt dışından kamu idarelerine sağlanan kaynakların kullanımı ve kontrolünün de bu Kanun hükümlerine tabi olduğu hükmü de göz önünde bulundurulduğunda, Savunma Sanayii Müsteşarlığı emrinde kurulan ve kaynakları kanunla belirlenen Savunma Sanayii Destekleme Fonunun Sayıştay denetimi kapsamında olmadığını iddia etmek mümkün değildir. Nitekim, anılan Fonun Sayıştay denetimine tabi olmadığına ilişkin herhangi bir mevzuat hükmü de bulunmamaktadır.

Buna göre, 5018 sayılı Kanunun 81'inci maddesinin (c) bendi hükmüyle, 3238 sayılı Kanunun 11'inci maddesinin birinci fıkrası hükmünün yürürlükten kalkması nedeniyle, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 2, 3 ve 68'inci maddeleri ile 832 sayılı Sayıştay Kanunu hükümleri uyarınca, 3238 sayılı Kanunun 12'nci maddesi hükmüyle kurulan Savunma Sanayii Destekleme Fonunun Sayıştay denetiminde olması hususunda herhangi bir engel kalmamıştır.

Diğer taraftan, 5018 sayılı Kanunun ek 2 ve geçici 11'inci maddelerinde yer alan düzenlemelerin esasen adı geçen Fonun Sayıştayca denetlenmesiyle doğrudan bir ilgisi bulunmamaktadır. Söz konusu düzenlemeler, esas itibarıyla fonların yapılandırılması, bütçesi, gelirleri, harcama ve muhasebe usullerine ilişkindir.

Bu itibarla, anılan 5018 sayılı Kanunun 68'inci maddesindeki, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin dış denetiminin Sayıştay tarafından yapılacağı hükmü ve 832 sayılı Sayıştay Kanunu hükümleri uyarınca, Milli Savunma Bakanlığına bağlı özel bütçeli bir kurum olan Savunma Sanayii Müsteşarlığı emrinde kurulan Savunma Sanayii Destekleme Fonunun Sayıştay denetimine tabi olduğuna çoğunlukla karar verildi.

3) Yine müzekkerede belirtilmemesine rağmen, Daire kararında Savunma Sanayii Destekleme Fonuyla ilgili olarak mevzuatta yer alan

hükümlerle halen devam eden uygulamalar arasındaki belirsizliklerin giderilmesinin temini için konunun Türkiye Büyük Millet Meclisi ile Maliye Bakanlığına yazılması hususu da irdelendiğinden, bu konu üzerinde de durulmuştur.

Esasen, Savunma Sanayii Destekleme Fonunun Sayıştay denetimine tabi olduğuna 2'nci madde görüşmeleri sonucunda karar verilmiş ve dolayısıyla bu konudaki tereddüt giderilmiş bulunmaktadır. Bu aşamadan sonra, anılan Fonla ilgili mevzuat hükümleri ile uygulamadaki belirsizliklerin bildirilmesine de ihtiyaç kalmamıştır.

Bunun ötesinde, belirtilen konuda Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Maliye Bakanlığına yazılmasına ilişkin olarak 832 sayılı Sayıştay Kanununda bir hüküm bulunmamaktadır.

Ayrıca, müzekkeredeki tereddüt konusunda karar verilerek belirtilen husustaki tereddütler giderilmiş ve böylelikle yazılacak yazının konusu kalmamıştır.

Bu itibarla, konunun Türkiye Büyük Millet Meclisine ve Maliye Bakanlığına yazılmasına gerek olmadığına çoğunlukla karar verildi.

GENEL KURUL KARARI

Tarih : 15.9.2008
No : 5227/1

Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığının harcamalarına ilişkin muhasebe esas ve usullerinin 5018 sayılı Kanun ve buna ilişkin mevzuat hükümlerine göre mi, yoksa anılan Başkanlığın kendi çıkardığı mevzuat hükümlerine göre mi yürütüleceği, adı geçen Başkanlığın denetiminin ne şekilde yapılacağı ve yapılan denetim sonucunda düzenlenecek raporun türü hususlarındaki tereddüt üzerine 832 sayılı Kanunun 31'inci maddesi ile Sayıştay Denetçi ve Raportörlerinin Denetim ve Çalışma Usulleri Hakkında Yönetmeliğin 43'üncü maddesinin (c) bendi uyarınca yazılan müzekkere hakkında 4. Dairece verilen 28.7.2008 tarihli ve 2008-45/38900 sayılı karar okunarak,

Gereği Görüşüldü :

Söz konusu müzekkerede belirtilen tereddüt konuları, 5018 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önceki ve sonraki duruma göre iki ayrı başlık altında irdelenmiştir.

I- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun yürürlüğe girmesinden önce Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığının Sayıştay denetimi karşısındaki durumu:

Brüksel'de 26.2.2002 tarihinde imzalanan ve 20.6.2002 tarihli ve 4763 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Topluluğu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Topluluk Programlarına Katılmasının Genel İlkeleri Hakkında Çerçeve Anlaşmasının 1.9.2002 tarihli ve 24863 sayılı Resmî Gazete'de yayımlandığı, bu anlaşmanın 22.7.2002 tarihli ve 2002/4615 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile de onaylandığı anlaşılmaktadır.

Avrupa Birliği eğitim ve gençlik programlarına Türkiye'nin tam katılımının sağlanması amacıyla Avrupa Komisyonu tarafından 27.12.2002 tarihinde, Türkiye tarafından da 23 Aralık 2002 tarihinde imzalanan "Socrates Hazırlık Önlemleri Anlaşması", "Türkiye-Socrates Pilot Faaliyetleri Anlaşması", "Leonardo da Vinci Hazırlık Önlemleri Anlaşması" ve "Gençlik Hazırlık Önlemleri Anlaşması" 24.3.2004 tarihinde Bakanlar Kurulunun 2004/7958

sayılı kararıyla onaylanmış, bunları takiben Avrupa Topluluğu ile 15.4.2004 tarihinde Türkiye'nin Leonardo da Vinci II, Socrates II ve Gençlik Programlarına katılımı hakkında imzalanan Mutabakat Zaptının 28.4.2004 tarih ve 2004/7223 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanmasına karar verilmiştir.

Türkiye'de Avrupa Birliği eğitim ve gençlik programlarını yürütmek üzere önceleri Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığında bir daire başkanlığı teşkil edilmiş, daha sonra 540 sayılı Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye, 31.7.2003 tarihli ve 4968 sayılı Kanunla “ek madde 2” ilave edilerek bu maddeyle Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı kurulmuştur.

Anılan ek 2'nci maddede “Avrupa Birliğinin eğitim ve gençlik programlarını Türkiye’de duyurmak; bu programlara katılım çalışmalarını yürütmek, koordine etmek, izlemek ve Avrupa Komisyonuna rapor halinde sunmak; bu programlar hakkında Avrupa Komisyonu ile gerekli görüşmeleri yapmak ve uygulama sözleşmelerini imzalamak amacıyla tüzel kişiliği haiz, idarî ve malî özerkliğe sahip, bu maddede belirtilmeyen durumlarda özel hukuk hükümlerine tâbi, Devlet Planlama Teşkilatı ile ilgili olmak üzere Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı kurulmuştur.

Avrupa Birliği eğitim ve gençlik programlarının uygulanması ile ilgili genel politikaların belirlenmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı bünyesinde Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Yönlendirme ve İzleme Komitesi kurulmuştur.

Bu maddede geçen;

a) Avrupa Birliği eğitim ve gençlik programları: Avrupa Komisyonu tarafından yürütülen ve katılımcı ülkeler arasında eğitim ve gençlik alanında işbirliğini geliştirmeyi amaçlayan programları,

b) Komite: Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Yönlendirme ve İzleme Komitesini,

c) Merkez: Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığını,

d) Başkan: Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanı,

e) Genel koordinatör: Avrupa Birliği eğitim ve gençlik programlarının yürütülmesinden ve bu programlara dahil alt programların genel koordinasyonunun sağlanmasından sorumlu Merkez personeli,

f) Program koordinatörü: Genel koordinatörlere bağlı olarak farklı program alanlarındaki faaliyetleri ve projeleri yürütmekten ve koordine etmekten sorumlu Merkez personeli,

g) Destek birimleri koordinatörleri: Merkezin halkla ilişkiler, insan kaynakları, bilişim, finansman ve muhasebe gibi destek hizmetlerinin yürütülmesinden sorumlu personeli,

h) Komisyon: Avrupa Komisyonunu,

ı) Rehber: Merkeze verilen görevleri yapmak üzere geçici olarak görevlendirilen elemanları,

İfade eder.

Merkezin görevleri ve yetkileri; Avrupa Birliğinin eğitim ve gençlik programlarını ülke içinde duyurmak, bu programlara katılım çalışmalarını koordine etmek, yürütmek ve izlemek, Komisyona rapor halinde sunmak, program uygulamaları hakkında Komisyon ile gerekli görüşmeleri yapmak ve uygulama sözleşmelerini imzalamaktır.

Başkanlık; Merkez Başkanı, genel koordinatörler, program koordinatörleri, destek hizmetleri koordinatörleri ile yeterli sayıda uzman, mütercim, rehber, denetçi, danışman ve destek hizmetleri personelinin oluşur. Merkezin sevk ve idaresinden Merkez Başkanı sorumludur. Merkezin ita amiri Başkan olup, ülke içinde programlardan yararlanacak kişiler, kuruluşlar ve Komisyon ile gerekli uygulama sözleşmelerinin yapılması ve programlardan yararlanma hakkını kazananlara ödeme bulundurulması yetkisi Merkez Başkanına aittir. Merkez Başkanı, sınırlarını açıkça belirlemek kaydıyla, yetkilerinin bir kısmını veya tamamını yazılı olarak astlarına devredebilir.

Komite; Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşar Yardımcısının başkanlığında, Milli Eğitim Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin en az genel müdür seviyesinde görevlendireceği birer üye ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca genel müdürler arasından görevlendirilecek üç üye, Gençlik ve Spor Genel Müdürü ve Merkez Başkanı olmak üzere on üyeden oluşur. Komitenin sekreteryâ hizmetleri Devlet Planlama Teşkilatı tarafından yürütülür.

Komitenin görevleri; Merkeze verilen görevlerin yerine getirilmesiyle ilgili her türlü çalışmayı izlemek ve değerlendirmek, Merkezin malî ve idarî sorumluluklarını yerine getirebilecek yapıya ve donanımına sahip olmasını sağlamak, Merkezin uygulayacağı genel politikalar ile çalışma esas ve usullerini belirlemek, Avrupa Birliği fonlarının Merkez tarafından etkin ve yerinde kullanılmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, Merkezin çalışma planını onaylamak, proje tekliflerinin değerlendirilmesi ve seçilmesi ile ilgili esas ve usulleri tespit etmek, Avrupa Birliği eğitim ve gençlik programlarına katılımı engelleyen yasal ve idarî engelleri tespit ederek ortadan kaldırıcı tedbirleri almak ve Avrupa Birliği eğitim ve gençlik programlarının uyumlu bir şekilde yürütmesini sağlamaktır.

Komite, Avrupa Birliği eğitim ve gençlik programlarının idarî ve malî bakımdan etkin bir şekilde yürütülmesinden Hükümet adına yetkili makam olan Devlet Planlama Teşkilatının bağlı olduğu Bakana karşı sorumludur.

Komite en az altı üye ile Komite Başkanının, Başkanın yokluğu halinde de Komite Başkanı tarafından belirlenen Komite Başkan vekilinin başkanlığında toplanır; kararlar toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğuyla alınır. Oylamada eşitlik halinde Komite Başkanının oyunun olduğu taraf çoğunluk sayılır.

Merkezin uygulayacağı alternatif politikaları üretmek ve Türkiye'nin Avrupa Birliği eğitim ve gençlik programlarından azamî istifade etmesini sağlamanın yollarını aramak üzere; ilgili kamu kurum ve kuruluşları, eğitim ve öğretim kurumları, sivil toplum örgütleri ve gönüllü kuruluşlar, gençlik organizasyonları, meslek kuruluşları ve özel sektör temsilcilerinin yer aldığı bir Danışma Kurulu oluşturulur. Danışma Kurulunda hangi kuruluşların temsil olunacağı Komitenin teklifi ve Devlet Planlama Teşkilatının bağlı olduğu Bakanın onayıyla belirlenir. Danışma Kurulu, Merkez Başkanlığının oluşturacağı gündem çerçevesinde yılda bir defa toplanır. Bu Kurulun kararları istisnâdır. Sekreteryâ hizmetleri Merkez tarafından yürütülür.

Merkezin çalışma esas ve usulleri, Komite ve Danışma Kurulunun toplantıları ve karar süreçlerine ilişkin esaslar ile diğer hususlar Başkanlık tarafından hazırlanan Komitece kabul edilen ve Devlet Planlama Teşkilatının bağlı olduğu Bakanın onayıyla yürürlüğe giren yönetmelikle düzenlenir.

Merkezde hizmetler, sözleşmeli personel eliyle yürütülür. Merkezde bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 34 ve 35 inci maddelerinde belirtilen usul ve esaslara göre kamu kurum ve kuruluşları ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının diğer birimlerinden sözleşmeli personel istihdam edilebilir. Hâkim ve savcıların Merkezde görevlendirilmesi durumunda kendilerinin muvafakatları alınır. Yabancı uzmanlar da sözleşmeli olarak istihdam edilebilir. Ayrıca, Merkez, Avrupa Birliği eğitim ve gençlik programlarının tanıtımı amacıyla toplam yetmiş kişiyi geçmemek üzere geçici süre ile rehberler görevlendirebilir. Rehberler hariç olmak üzere Merkezde her ne şekilde olursa olsun istihdam edilecek personel sayısı yüz kişiden fazla olamaz. Merkezde istihdam edilecek personelin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerinde belirtilen genel şartlara ek olarak, en az dört yıllık yüksek öğretim kurumlarından veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olmuş ve istihdam edileceği alanla ilgili en az üç yıllık iş tecrübesine sahip olmaları şarttır. Sekreterler ve unvansız görevliler için yüksek öğretim görmüş olma şartı aranmaz. Başkanlık, genel koordinatörlük, program koordinatörlüğü, destek hizmetleri koordinatörlüğü, uzmanlık, denetçilik, danışmanlık ile mütercimlik pozisyonlarında istihdam edileceklerin İngilizce veya Fransızca dillerinde yapılan Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında (KPDS) asgarî (B) düzeyinde puan almış olmaları veya İngilizce veya Fransızca dil yeterliliği bakımından buna

denkliği, Komitece kabul edilen başka bir belgeye sahip olmaları zorunludur. Merkez Başkanı, Devlet Planlama Teşkilatının bağlı olduğu Bakan tarafından atanır. Merkez personeli ise, Merkez Başkanının teklifi ve Devlet Planlama Teşkilatının bağlı olduğu Bakanın onayıyla istihdam edilirler.

Sözleşmeli personel hakkında 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümleri ile ek ve değişiklikleri uygulanır. Hizmet sürelerinin değerlendirilmesi genel hükümlere göre yapılır. Emeklilik işlemlerinde, Merkez Başkanına genel idare hizmetleri sınıfında görev yapan genel müdürler için, genel koordinatörlere ise daire başkanı için öngörülmüş bulunan temsil, makam, görev ve benzeri tazminatlar ile diğer malî ve sosyal haklar aynen uygulanır. Diğer görevlilere 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre girebilecekleri sınıflardaki benzer görevlerin aynı kadro, unvan ve derecesi için belirlenmiş ek gösterge rakamları, temsil, makam, görev ve benzeri tazminatlar ile diğer malî ve sosyal haklar aynen uygulanır. Kamu kurum ve kuruluşlarından yukarıda sayılan pozisyonlarda istihdam edilen kamu görevlileri, görevleri sona erdiğinde kurumlarında mükteseplerine uygun bir göreve atanırlar. Sözleşmeli personele verilecek her türlü ödemeler dahil net ücretler; Merkez Başkanına Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığında görev yapan genel müdürler için, genel koordinatörlere Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığında görev yapan daire başkanları için, program ve destek birimleri koordinatörleri ile uzmanlara planlama uzmanları için ve diğer görevlilere ise Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığındaki benzer görevler için öngörülmüş bulunan ücretleri aşmamak kaydıyla, Devlet Planlama Teşkilatının bağlı olduğu Bakan tarafından belirlenir. Geçici süreyle görevlendirilecek rehberlere verilecek yermiye, Türkiye ve Avrupa Birliğindeki kıstaslar çerçevesinde, Komitenin kararı ve Devlet Planlama Teşkilatının bağlı olduğu Bakanın onayıyla belirlenir. Herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tâbi olmayan rehberler sosyal güvenlik yönünden 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu hükümlerine tâbidir. Merkezde çalışan personel ile bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin sağlık giderleri, kamu görevlilerine uygulanan genel hükümler çerçevesinde karşılanır. Sözleşmeli personelin bu maddede belirlenenler dışında kalan nitelik, görev ve yetkileri, hizmete alınma, görevlendirme, görevde yükselme ve görevden alınma şekilleri ile sözleşme esasları, unvan ve sayıları Bakanlar Kurulu kararı ile çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Sözleşmeli personele 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun disiplin hükümleri uygulanır.

Merkezin gelirleri her yıl Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı bütçesine konulacak programlara katkı payı, Avrupa Komisyonunun tahsis edeceği malî yardımlar ile faiz, bağış gibi diğer gelirlerden oluşur. Katkı payı ve Komisyonun tahsis edeceği malî yardım, Merkez adına açılacak banka hesaplarında tutulur. Maliye Bakanlığı katkı payını her yıl Ocak ve Temmuz aylarında iki eşit taksit halinde bu hesaplara aktarır. Komisyon tarafından bu hesaplara aktarılan malî yardımın kullanılamayan kısmı,

Komisyonu iade edilir. Bu kaynağın nemalandırılması halinde, nemanın Komisyonun tahsis ettiği malî yardıma tekabül eden miktarı, Komisyon adına Merkez tarafından muhafaza edilir ve talep edildiği takdirde Komisyona iade edilir. Komisyonun tahsis ettiği malî yardım dışında kalan gelir-gider fazlası ise, bir sonraki yıl kullanılmak üzere Merkez adına açılan hesaplarda tutulur. Merkezin bütçesi ve harcama usulleri genel ve katma bütçeli kurum ve kuruluşların tâbi olduğu hükümlere tâbi değildir. Bütçe malî yıl itibarıyla Başkanlıkça hazırlanır, Komitenin kararı ve Devlet Planlama Teşkilatının bağlı olduğu Bakanın onayıyla yürürlüğe girer. Merkezin gelir ve giderleri Sayıştay denetimine tâbidir. Merkezin gelir, gider ve muhasebe usulleri ile diğer malî konulara ilişkin esas ve usuller, Avrupa Birliği eğitim ve gençlik programlarının gereklerine uygun olarak, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine, Başkanlık tarafından hazırlanan, Komiteye kabul edilen ve Devlet Planlama Teşkilatının bağlı olduğu Bakanın onayıyla yürürlüğe giren yönetmelikle düzenlenir.” denilerek, bu Merkezin bütçesinin malî yıl itibarıyla hazırlanacağı, anılan Merkezin bütçesi ile harcama usullerinin genel ve katma bütçeli kurum ve kuruluşların tâbi olduğu hükümlere tâbi olmadığı, ancak gelir ve giderlerinin Sayıştay denetimine tâbi olacağı hüküm altına alınmıştır.

Anılan ek 2’nci maddenin son fıkrasında belirtilen ve bu Başkanlığın gelir, gider, bütçe ve muhasebe işlemlerinin yürütülmesine esas olan Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik 30.4.2004 tarihinde yayımlanmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 24.12.2003 tarihli ve 25326 sayılı Resmî Gazete’de yayımlandığında, özel bütçeli idarelerin düzenlendiği II sayılı cetvelin 14’üncü sırasında Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı yer almıştır. Bu düzenleme gereği anılan Başkanlığın 5018 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacağı anlaşılmaktadır. Ancak 5277 sayılı 2005 Mali Yılı Bütçe Kanununun 37’nci maddesinin (j) fıkrasının 1 numaralı bendi uyarınca 5018 sayılı Kanunun tüm hükümleriyle yürürlüğe girdiği 1.1.2006 tarihine kadar Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı, bütçe ve muhasebe işlemlerini Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yürütecektir.

Öte yandan, Anayasanın 160’ıncı maddesindeki “*Sayıştay, merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve*

hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir” hükmü ve 832 sayılı Sayıştay Kanununun 28’inci maddesinin I’inci fıkrasının (c) bendindeki “Kanunla Sayıştay denetimine tabi tutulan diğer kurumların bütün gelir, gider ve mallarını ... denetler” hükmü ile 540 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 2’nci maddesindeki “Merkezin gelir ve giderleri Sayıştay denetimine tabidir” hükmü gereğince adı geçen Başkanlığın Sayıştay denetimine tabi olduğu açık bir şekilde düzenlenmiş bulunmaktadır.

Sayıştay tarafından yapılan inceleme ve denetimler sonucu düzenlenecek raporlar ise, 832 sayılı Sayıştay Kanunu ile bu Kanuna göre çıkarılmış bulunan yönetmeliklerde düzenlenmiştir. Adı geçen kurumun incelenmesi ve denetlenmesi sonucunda da, anılan mevzuat hükümleri uyarınca hazırlanması gereken raporların düzenlenmesi tabii bulunmaktadır.

Bu itibarla,

A- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun yürürlüğe girmesinden önce kendi mevzuatı çerçevesinde iş ve işlemlerini yürüten Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığının Sayıştay denetimine tabi olduğuna çoğunlukla,

B- Anılan Başkanlığın denetimi neticesinde, varılan denetim sonuçlarına göre Sayıştay mevzuatı uyarınca yazılması gereken raporların düzenlenmesine çoğunlukla,

II- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun yürürlüğe girmesinden sonra Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığının Sayıştay denetimi karşısındaki durumu:

Anılan 5018 sayılı Kanunun 3’üncü maddesinin (a) bendinde, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, uluslararası sınıflandırmalara göre belirlenmiş olan, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idareler olduğu; (b) bendinde ise, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bu kanuna ekli (I), (II), (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri olduğu düzenlemesi yapılmıştır. Anılan Kanuna ekli Özel Bütçe Kapsamındaki İdareler başlıklı (II) sayılı cetvelin 14’üncü sırasında, Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı yer almıştır. Ancak, 22.12.2005 tarihli ve 5436 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 12’nci maddesiyle 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetveller yeniden düzenlenmiş ve Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı (II) sayılı cetvelden çıkarılmıştır.

Buna karşın, 5018 sayılı Kanunun “kapsam” başlıklı 2’nci maddesinin ikinci fıkrasındaki *“Avrupa Birliği fonları ile yurt içi ve yurt dışından kamu idarelerine sağlanan kaynakların kullanım ve kontrolü de uluslararası anlaşmaların hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu kanun hükümlerine tabidir.”* düzenlemesi yürürlükte bulunmaktadır.

832 sayılı *Sayıştay Kanununun* 28’inci maddesinin Pinci fıkrasının (c) bendindeki *“Kanunla Sayıştay denetimine tabi tutulan diğer kurumların bütün gelir, gider ve mallarını ... denetler”* hükmü ile 540 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 2’nci maddesindeki, Merkezin gelir, gider ve muhasebe usulleri ile diğer mali konulara ilişkin esas ve usullerin, Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları gereklerine uygun olarak Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine çıkarılacak yönetmelikle düzenlenmesi ve merkezin gelir ve giderlerinin Sayıştay denetimine tabi olduğu hükümlerinin yürürlükleri de devam etmektedir.

Bu hükümler birlikte değerlendirildiğinde, 5018 sayılı Kanunun (II) sayılı cetvelinden çıkarılan Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı bütçe ve muhasebe işlemlerinin, Avrupa Birliği Komisyonuyla imzalanan anlaşmalar ile Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yürütülmesi ve merkezin Sayıştay denetimine tabi olması gerekmektedir.

Bu itibarla, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten sonraki dönemde, Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığının giderlerinin yapılmasında, Avrupa Birliği Komisyonuyla imzalanan anlaşmalardan kaynaklanan akdi yükümlülükler ve faaliyetlerle ilgili uygulama el kitaplarına ve Merkez Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine uyulmasına; bütçe ve kesin hesabının takvim yılı esasıyla tutulması gerektiğine; Merkez Başkanlığının bütçe ve kesin hesabının Sayıştay denetimine tabi olduğuna; anılan Başkanlığın denetimi neticesinde varılan denetim sonuçlarına göre Sayıştay mevzuatı uyarınca yazılması gereken raporların düzenlenmesi gerektiğine çoğunlukla,

Karar verildi.

TEMYİZ KURULU KARARI

Tarih : 17.06.2008
No : 30241

Üniversite döner sermaye gelirinin elde edilmesinde herhangi bir katkısı bulunmayan, aynı zamanda fakülte dekanları olan Üniversite Yönetim Kurulu üyelerine döner sermaye katkı payı ödenemeyeceği bk.

418 sayılı ilamın 1. maddesiyle, döner sermaye gelirinin elde edilmesinde herhangi bir katkısı bulunmayan aynı zamanda fakülte dekanları olan Üniversite Yönetim Kurulu üyelerine döner sermaye katkı payı ödenmesi sonucu TL'ye tazmin hükmü verilmiştir.

Dilekçi temyiz dilekçesinde özetle; 2547 sayılı kanunun 58. maddesine göre öğretim elemanlarının katkılarıyla toplanan döner sermaye gelirlerinin bağlı birimin ihtiyaçları için belli oranda pay ayrıldıktan sonra kalan kısmı üniversitenin araştırma fonu ile döner sermayenin bağlı olduğu birimde görevli öğretim elemanları ile aynı birimde görevli 657 sayılı Kanuna tabi personel arasında paylaştırılacağı belirtilmiştir ve döner sermaye işletmeleri üniversitelerde, fakültelerde ve bunlara bağlı enstitü, uygulama ve araştırma merkezlerinde kurulabileceği hükme bağlandığı, ...Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi tek bir işletme olduğunu bundan dolayı Rektörlük bünyesinde bulunan ve üniversitenin yönetiminde olan öğretim üyeleri ile üniversiteye bağlı fakültelerin dekanlarına Üniversite Döner Sermayesinden katkı payı verilmesinde yasaya aykırılık bulunmadığı, kanunda belirtilen görevlendirmede bunların hangi hizmet sınıfından olacakları, hangi kadroları işgal edecekleri, hangi görevlerde bulunacakları ve bu birimde ne kadar süreden beri görevli olacakları belirtilmediği, ilamda geçen kişilerin üniversitenin Yönetim Kurulu üyesi ve Üniversite birimi fakültelerin dekanları oldukları ve çalışmakla döner sermaye gelirlerine gerek öğrenci yetiştirerek ve gerekse maddeten yardımları olduğu belirtilerek tazmin hükmünün kaldırılmasını istemektedir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 4969 sayılı kanunla (R.G.12.08.2003/25197) değişik 58. maddesinin dördüncü fıkrasında: "Her eğitim-öğretim, araştırma veya uygulama birimi veya bölümü ile ilgili öğretim

elemanlarının katkısıyla toplanan döner sermaye gayri safi hasılatının en az % 35'i o kuruluş veya birimin araç, gereç, araştırma ve diğer ihtiyaçlarına ayrılır. Kalan kısmı ise üniversite yönetim kurulunun belirleyeceği oranlar çerçevesinde bağlı bulunduğu üniversitenin bilimsel araştırma projeleri ile döner sermaye gelirininde elde edildiği fakülte, enstitü, yüksekokul, konservatuar ile uygulama ve araştırma merkezlerinde görevli öğretim elemanları ve aynı birimlerde görevli 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbi personel (döner sermaye işletme müdürlüğü ve döner sermaye saymanlık personeli dahil) arasında katkıları da dikkate alınmak suretiyle paylaştırılır..." hükümleri getirilmiştir.

12.08.2003 tarihinde yürürlüğe giren 4969 sayılı kanunla değişik yeni madde hükmüne göre, döner sermaye gelirlerinden pay ödenebilmesi için kapsama dahil personelin döner sermaye işletmesinin bağlı bulunduğu birimlerdeki (döner sermaye gelirininde elde edildiği fakülte, enstitü, yüksekokul, konservatuar ile uygulama ve araştırma merkezleri) hizmetleri yürütmek üzere usulüne uygun şekilde görevlendirilmiş olmaları ve görevlendirildikleri bu hizmetleri fiilen yapmalarının yanında döner sermayeye katkılarının da dikkate alınması gerekmektedir. Nitekim kanunun uygulamasını göstermek üzere, Maliye Bakanlığınca çıkarılan 18 nolu Genel Tebliğ'de de uygulamaların bu şekilde yapılması yönünde düzenlemeler getirilmiştir.

5029 sayılı 2004 Mali Yılı Katma Bütçeli İdareler Bütçe Kanununun 8. maddesinin 1) fıkrasında: "Yüksek öğretim kurumları rektörleri ile rektör yardımcıları, üniversite veya yüksek teknoloji enstitülerindeki döner sermaye işletmelerinin birinden katkılarına bakılmaksızın 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesindeki esaslara göre her ay pay alabilirler..." hükmü ile Rektörlere, Üniversite Yönetim Kurulu başkanı olmaları da yeterli görülmeyle hususi düzenleme yapılmak suretiyle katkıları da aranmaksızın döner sermaye payı ödenmesi öngörülmüştür.

Üniversite Yönetim Kurulu, 2547 sayılı kanunun 15. maddesine göre oluşturulmuş olan üniversite idari organıdır. Kurul Rektör başkan olmak üzere, dekanlar doğal üyeler olarak ve Senatoca seçilen üç profesörden meydana gelmektedir. Kurulun görevleri söz konusu maddede ve diğer mevzuatta belirlenmiştir. Üniversite Yönetim Kuruluna verilen bu görevlerden biri de, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik'te düzenlendiği üzere, döner sermaye işletmesi idari teşkilat yapısında yer vermek suretiyle Üniversite döner sermayesine ilişkin kararların

alınmasıdır. Bu halde, sadece kanunlarla verilen görevleri yapmalarından nedeniyle kurul üyelerine döner sermayeden katkı payı ödenmesi mevzuat açısından haklı gerekçe oluşturmamaktadır.

Görüldüğü üzere, Döner Sermaye İşletmelerine ilişkin kararları almak Üniversite Yönetim Kurulu'nun aslı görevleri olup yukarda belirtildiği gibi katkı payı ödenmesi için gerekli olan koşulları sağladığı manasına gelmemektedir. Zira Üniversite Yönetim Kurulu üyelerine döner sermaye gelirlerinden pay ödenebilmesi için bu öğretim üyelerinin döner sermaye işletmesinin bağlı bulunduğu birimlerdeki (örneğin Tıp Fakültesinde) görevleri yürütmek üzere usulüne uygun şekilde görevlendirilmiş olmaları ve görevlendirildikleri bu hizmetleri fiilen yapmaları zorunludur.

Ayrıca, fakülte dekanlarına, kendi fakültelerinde döner sermaye geliri elde edilmesi halinde, buradaki hizmetlerinden dolayı katkı payı verilmekte olup bundan başka Üniversite Yönetim Kurulunun doğal üyesi olmaları nedeniyle üniversiteye bağlı diğer birimlerin döner sermaye gelirlerinden ikinci defa katkı payı almaları da mevzuata göre mümkün değildir.

Diğer taraftan, ilamda yapılan toplama işlemi hatasından dolayı ...Liranın düşülerek, hükmün ... Lira olarak DÜZELTİLEREK TASDİKİNE;

TEMYİZ KURULU KARARI

Tarih : 01.07.2008
No : 30282

İlçe Kaymakamlıklarına vekalet eden Kaymakamlara aynı dönem için iki ayrı yerden 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 63. maddesine göre ek ödenek ödenmesinin mümkün bulunmadığı bk.

İlamın 4. maddesinde, İlçeleri Kaymakamlıklarına aynı dönem içinde vekalet eden ...İlçesi Kaymakamına aynı dönem için her iki yerden de 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 63. maddesine göre ek ödenek ödenmesi nedeniyle YTL'nin tazminine karar verilmiştir.

Dilekçi dilekçesinde, ödemelerin İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliğinin ekte fotokopisi gönderilen 30.06.2006 tarih ve 6643 sayılı yazılarında görüldüğü gibi 5302 sayılı Kanunun 63. maddesine göre Vali Yardımcılarının ve Kaymakamların hem kendi İlçelerinden ve hem de vekalet ettikleri İlçelerin her birinden ayrı ayrı bu ödenekleri alması gerektiğini belirten yazıları gereği yapıldığını, İçişleri Bakanlığının 02/07/2007 tarih ve Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün B050MAH0740003 sayılı ve (2007/70 sayılı Genelge) Özel İdare Ödeneği konulu yazılarında aynı doğrultuda olduğunu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 01.01.2005 tarihinde yürürlüğe girdiğini, 5018 sayılı Kanunun 31. maddesinin harcama yetkisi ve yetkilisini, 32. maddesinin ise harcama talimatı ve sorumluluğunu açıkladığını, söz konusu ödemenin yürürlükte bulunan 5018 sayılı Kanunun 31. maddesine göre İçişleri Bakanlığının yazılı emirleri gereği Harcama Yetkilisi olarak Kaymakam Vekilimiz ... ve ... imzası ile gerçekleştirildiğini ve sorumluluğun bunlara ait olması gerektiğini, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunun 46. maddesinde İl Özel İdaresi bütçesiyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisinin harcama yetkilisi olduğu ve İlçelerde bu yetkinin Kaymakam tarafından kullanılacağına hükme bağlandığını dolayısıyla sorumluluğun kendisine ait olmadığını, ayrıca ek olarak Kastamonu İdare Mahkemesinin 17.11.2005 tarih ve 2005/685 Esas ve 2005/775 sayılı kararları fotokopisi ilişikte sunulduğunu ve bu kararda da bu ödeneğin ödeneceğine hükmedildiğini bildirerek tazmin hükmünün kaldırılması talebinde bulunmuştur.

Sorumluluk Yönünden;

...

Esas Yönünden;

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 32.maddesinde, Vali, görev ve yetkilerinden bir kısmını uygun gördüğü takdirde, (Ek: 13/07/2005 tarihli R.G.-5391 s. K.) [vali yardımcılara,] yöneticilik sıfatı bulunan il özel idaresi görevlileri ile ilçelerde kaymakamlara devredebileceği,

“Görev ve ek ödenek” başlıklı 63. maddesinde de;

(Ek:13/07/2005 tarihli R.G. - 5391 s.K.) [Vali yardımcıları ve] Kaymakamlar, valinin verdiği il özel idaresinin görevlerini yapmakla yükümlü ve bu görevlerin yapılmasından valiye karşı sorumludur. (Ek:13/07/2005 tarihli R.G. - 5391 s.K.) [Vali yardımcılara ve] Kaymakamlara yaptıkları görevler karşılığında 12000 gösterge rakamının Devlet memurlarına uygulanan aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak miktarda aylık ödenek verilir.

Bu madde ile 28 inci maddede belirtilen ödeneklerin ödenmesinde, 4505 sayılı Sosyal Güvenlikle İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Temsil Tazminatı Ödenmesi Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin (c) fıkrası ile 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Malî ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 16ncı maddesi hükümlerinin uygulanmayacağı, düzenlemesine yer verilmiştir.

Bu hükümlere göre, söz konusu ödenek, kaymakamlara bir hizmet karşılığı olarak aynı bütçeden (Özel İdare Müdürlüğü Bütçesi) ödendiğinden; vekalet halinde hem görev yapılan ilçede, hem de vekalet edilen ilçeden ayrı ayrı ödenmemesi, sadece aslen görevli olunan ilçeden ödenmesi gerekmektedir. Ayrıca, anılan kanunun 63 üncü maddesi hükmüne göre söz konusu ek ödemenin yapılması için, Valinin, Kaymakamlara yerine getirilmek üzere il özel idaresine ait görevler vermesi gerekmekte olup, kaymakamlık görevinin vekaleten yürütülmesi ek ödemenin yapılması için tek başına yeterli olmamaktadır. Diğer taraftan 5302 sayılı kanunda bu ek ödemenin vekillere ödeneceğine dair bir hükme de yer verilmemiştir.

Dilekçi tarafından uygulamanın İçişleri Bakanlığı'nın 2007/70 sayılı genelgesine ve 30.06.2006 tarih ve 6643 sayılı yazılarına uygun olduğu

belirtilmekte ise de, söz konusu genelge ve görüş kural koyucu, emredici nitelikte hukuki bir işlem değildir. Kaldı ki, anılan genelgenin yürürlük tarihi 02.07.2007, görüş ise 2006 tarihli olup ödeme işlemi ise 2005 yılına aittir. 2005 yılında geçerli olan İçişleri Bakanlığı'nın 2005/99 sayılı genelgesinde ise, aynı konu ile ilgili olarak, her mülki idare amirinin vekaletle baksa da her ay bir defa bu ödeneği alması gerektiği, vekaletten dolayı mükerrer ödeme yapılamayacağı ifade edilmiştir. Dolayısıyla her mülki idare amirinin vekaletle baksa da her ay bir defa bu ödeneği alması gerekmektedir.

Ayrıca dilekçi bu konuyla ilgili mahkeme kararının bulunduğundan bahisle ödemenin yasal olduğunu iddia etmişse de, göndermiş olduğu mahkeme kararının konusu Mülki İdare Amirliği Özel Hizmet tazminatı olup 5302 sayılı Kanunun 63. maddesi gereği ödenen ek ödenekle bir ilgisi bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle dilekçi iddialarının reddiyle, 162 sayılı ilamın 4 üncü maddesiyle tazminine karar verilen ...YTL'ye ilişkin hükmün TASDİKİNE,

TEMYİZ KURULU KARARI

Tarih : 23.09.2008
No : 30352

Valilikte görev yapan İl Yazı İşleri Müdürü, İl Dernekler Müdürü, İl Mahalli İdareler Müdürü ve İl İdare Kurulu Müdürlerinin “Bakanlık İl Müdürü” olarak addedilmelerinin ve 3000 ek gösterge karşılığı ödemede bulunulmasının mümkün olmadığı bk.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden gereği görüldü:

122 sayılı ilamın 2 nci maddesinde, Valilikte görev yapan İl Yazı İşleri Müdürü, İl Dernekler Müdürü, İl Mahalli İdareler Müdürü ve İl İdare Kurulu Müdürlerine “Bakanlık İl Müdürü” olarak addedilemeyecekleri halde, maaş ödemeleri dahilinde 3000 ek gösterge karşılığı ödemede bulunulması nedeniyle toplam YTL’na tazmin hükmolunmuştur.

Dilekçi dilekçesinde, 527 sayılı KHK ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’na eklenen (2) sayılı cetvelde Bakanlık İl Müdürlerinin 3000 ek göstergeden yararlanacaklarının hüküm altına alındığını, söz konusu kişilere “kadroları genel idare hizmetleri sınıfının birinci derecesinde bulunanların ek göstergelerinin yer aldığı II sayılı cetvel” esas alınarak ödeme yapıldığını, bu cetvelin 4. sırasında 3000 ek gösterge alacaklar sayılırken açıkça Bakanlık İl müdürü ifadesinin belirtildiğini, 3046 sayılı Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında Kanunun 17. maddesinde, gerek görülmesi halinde bakanlıkların ana hizmet birimlerinin ayrı il ve ilçe müdürlükleri kurabileceği belirtildiğinden bahsi geçen müdürlüklerin ilgili konularda bakanlığı temsil etmek üzere ihdas edildiğini ve kendilerine Bakanlar Kurulu Kararı ile İl Müdürü unvanı verildiğini, 3000 ek göstergenin sadece bakanlıkları il düzeyinde temsil eden müdürlerin alabileceği gibi bir izlenimin yanlış olduğunu, Sayıştay Temyiz Kurulu’nun, II sayılı cetvelde 3000 ek gösterge alacaklar arasında tatad edilmeyen İl Sivil Savunma Müdürleri ile İl Özel İdare Müdürleri için 3000 ek göstergeden yararlanmalarına olanak sağlandığını, Sayıştay 7. dairesinin konuyla ilgili beraat kararının olduğunu bildirerek tazmin kararının kaldırılmasını talep etmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 43 üncü maddesinin (B) bendinin birinci fıkrasında; bu Kanuna tabi kurumların kadrolarında bulunan personelin aylıklarının hizmet sınıfları, görev türleri ve aylık alınan dereceleri dikkate alınarak bu Kanuna ekli I ve II sayılı cetvellerde gösterilen ek gösterge rakamlarının eklenmesi suretiyle hesaplanacağı hükme bağlanmış, aynı Kanuna 527 sayılı K.H.K. ile eklenen II sayılı cetvelin 1 ve 4 üncü sıralarında Bakanlık İl Müdürlerinden Ankara, İstanbul ve İzmir illerinde 3600 puan, diğer illerde görev yapanlara 3000 puan; I sayılı cetvelin Genel İdare Hizmetleri Bölümü (i) bendinin 1 inci fıkrasında da Genel İdare Hizmetleri Sınıfına dahil olup da yukarıda unvanları sayılmayanlardan 1. derece kadrolarda bulunan ve yüksek öğrenim görenler için 2200 puan üzerinden ek gösterge verilmesi öngörülmüş bulunmaktadır.

3046 sayılı Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında Kanun'un 17/b maddesinde, bakanlıkları ve bağlı kuruluşları bölge, il ve ilçelerde temsil etmek üzere tek bir taşra teşkilatının kurulmasının esas olduğu, gerek görülmesi halinde bakanlıkların ana hizmet birimleri ve bağlı kuruluşların ayrı il ve ilçe müdürlükleri kurabilecekleri, hükme bağlanmıştır.

3046 sayılı Kanunun 17/b maddesi hükmüne göre, bakanlıkları ve bağlı kuruluşları il düzeyinde temsil etmek amacıyla her bir ilde birden fazla olmamak üzere ihdas edilen kadrolara (Defterdar, İl Kültür Müdürü, İl Turizm Müdürü, Bayındırlık ve İskan Müdürü) atamaları yapılan memurlar "Bakanlık İl Müdürü" olarak kabul edilmekte, 657 sayılı Kanuna ekli II sayılı Ek Gösterge Cetvelinin 4 üncü sırasında da, Bakanlığın il düzeyinde temsil eden ve bakanlığa ait birimlerin amiri durumunda olan "Bakanlık İl Müdürü" için, 3000 ek gösterge belirlenmiş bulunmaktadır.

Bu itibarla, 1. dereceli kadrolu İl Yazı İşleri Müdürü, İl Dernekler Müdürü, İl Mahalli İdareler Müdürü ve İl İdare Kurulu Müdürleri; İçişleri Bakanlığını il düzeyinde temsil eden ve ildeki bakanlığa ait birimlerin amiri durumunda olan "Bakanlık İl Müdürü" olmadıklarından ve belirtilen müdürler II sayılı cetvelin 4 üncü sırasında sayılan unvanlar arasında da yer almadığından, bu kadrolarda görev yapanlara, I sayılı Ek Gösterge Cetvelinin (1/i) sırasında birinci derece kadrolarda bulunan ve yükseköğrenim görenler için öngörülen 2200 ek göstergeden ödeme yapılması gerekirken, II sayılı Ek Gösterge Cetvelinin 4 üncü sırasında Bakanlık İl Müdürleri için öngörülen 3000 ek göstergeden ödeme yapılması mevzuata aykırıdır.

Kaldı ki, bu kişilerin unvanları İl Müdürü olarak değiştirilmiş ise de; ilgililerin kadrolarının İl Müdürü olup olmadığı konusunda zaten bir tereddüt bulunmamaktadır. Ancak sözü edilen unvanlar, 657 sayılı Kanuna ekli II sayılı "Ek Gösterge Cetvelinin" 4 Başbakanlık ve Bakanlıklarda" başlık bölümünde tadat edilen unvanlar arasında bulunmadığından Bakanlık İl Müdürü için öngörülen 3000 Ek gösterge üzerinden ödeme yapılması yasal olarak mümkün değildir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, dilekçi iddialarının reddi ile 122 nolu ilâmın 2 nci maddesiyle verilen YTL'na ilişkin tazmin hükmünün TASDİKİNE,

Karar verildi.